

τι ἔχρῃσαι ἔδω πλανιόμενος στὴν ἐρημιὰ γυρεύοντας τὸν ἀνεμὸ;».

Τοῦ εἶπε ὁ Γίλγαμές: «Γιατί νὰ μὴν εἶναι οἱ παρειὲς μου πεννασμένες καὶ τὸ πρόσωπό μου τραβηγμένο; Ἀπελπισία εἶναι στὴν καρδιά μου καὶ τὸ πρόσωπό μου εἶναι τὸ πρόσωπο ἑνὸς ποῦ ἔκανε μακρὸ ταξίδι, Κάρκα ἀπὸ τὴ ζέστη καὶ τὸ κρῶθ. Γιατί νὰ μὴν πλανιέμαι στὰ δοσκοτόπια; Τὸ φίλο μου, τὸν ἀδερφό μου τὸ μικρὸ ποῦ ἔπασσε καὶ σκότωσε τὸν Ταῦρο τ' Οὐρανοῦ καὶ ἔστρωσε χάμω τὸ Χουμιάμα στὸ δάσος τῶν κέδρων, τὸ φίλο μου ποῦ μοῦ ἦταν ἀκριβὸς καὶ ποῦ κινδύνους ἀντέξε κοντὰ μου, τὸν Ἐγκιντοῦ τὸν ἀδερφό μου ποῦ ἀγαποῦσα, τὸ τέλος τῶν θνητῶν τὸν νίκησε. Τὸν ἔκλαψα ἐφτά μέρες καὶ ἐφτά νύχτες, ὅπου ἀπλάνω του πᾶστηκε τὸ σκουλήκι. Ἄρ' τὴν αἰτία τοῦ ἀδερφοῦ μου φοβάμαι τὸ θάνατο, ἀρ' τὴν αἰτία τοῦ ἀδερφοῦ μου, μὲς στὴν ἐρημιὰ παραπλανιέμαι. Ἡ μοῖρα του εἶναι πάνω μου βαρειά. Πῶς νὰ σωπάσω, πῶς ν' ἀναπαυθῶ; Αὐτὸς εἶναι σκόνη καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο θὰ πεθάνω καὶ θὰ μὲ στρώσουνε μέσα στὴ γῆ γιὰ πάντα». Πάλι ὁ Γίλγαμές εἶπε, μιλώντας στὸν Οὐτναλιστιμ: «Γιὰ νὰ δῶ τὸν Οὐτναλιστιμ ποῦ τὸν ὀνομάζουν Ἀπόμακρο, γι' αὐτὸ ἔκανα τοῦτο τὸ ταξίδι. Γι' αὐτὸ περιπλανήθηκα στὸν κόσμο, πέρασα πολλὰ δύσκολα περάσματα, πέρασα τίς θάλασσες, ἐξαντλήθηκα ταξιδεύοντας· οἱ ἀρμολοῖ μου πονᾶνε καὶ ἔχασα τὴ γνωριμιὰ τοῦ ὕπνου ποῦ εἶναι γλυκός. Τὰ φορέματά μου εἶχανε φθαρεῖ προτοῦ γὰ φτάσω στὸ σπίτι τῆς Σιντούρι. Σκότωσα τὴν ἀρκούδα καὶ τὴν θάνα, τὸ λιοντάρι καὶ τὸν πάνθηρα, τὴν τίγρη, τὸν ἔλαφο καὶ τὸν αἰγάρο, κάθε λογῆς ἀρμολί καὶ τὰ μικρὰ πλάσματα στὰ δοσκοτόπια. Ἔφαγα τὴ σάρκα τους καὶ ντύνθηκα τὸ δέμα τους· ἔτσι ντυμένος ἔφτασα στὴν πόλη τῆς νέας γυναίκας, τῆς οἰοποιῶ, ποῦ μοῦ ἀμάρωσε τὴν πόλη τῆς ἀπὸ κατόμα καὶ πίσσα. Ὅμως ἀρ' αὐτὴν ἔμαθα νέα πράγματα γιὰ τὸ ταξίδι· ἔτσι, μετὰ πῆγα στὸν Οὐρσαναμὰ τὸν περᾶτορ καὶ μαζί μ' αὐτὸν πέρασα τὰ νερά τοῦ θανάτου. Ὁ πατέρα Οὐτναλιστιμ, εὐὸ ποῦ ἔχρῃσαι μπεὶ μὲς στὸ συμβόλαιο τῶν θεῶν, ἐπιθυμῶ νὰ σὲ ρωτήσω γιὰ τοὺς ζωντανούς καὶ τοὺς νεκρούς, πῶς θὰ βοῶ τὴ ζωὴ ποῦ γυρεύω;»

Ὁ Οὐτναλιστιμ εἶπε: «Μονιμότητα δὲν ἔλαχε. Χτίζουμε τὸ σπίτι μας νὰ στέκεται γιὰ πάντα, σφραγίζουμε τὸ συμβόλαιο γιὰ νὰ ἴσχει αἰώνια; Οἱ ἀδερφοὶ μοιράζουν τὴν κληρονομιά γιὰ νὰ τὴν κρατήσουν γιὰ πάντα, κρατᾶν στὰ ποτάμια ὁ καιρὸς τῆς πλημμύρας; Εἶναι μόνο ἡ νύμφη ποῦ ἀφήνει τὸ σκουλήκι τῆς καὶ βλέπει τὸν ἥλιο στὴν δόξα του. Ἀπὸ τίς μέρες τῶν παλιῶν δὲν ἔλαχε μονιμότητα. Οἱ κοιμισμένοι καὶ οἱ νεκροὶ πόσο εἶναι ἴδιοι, εἶναι σὰ ζωγραφισμένος θάνατος. Τί χωρίζει τὸν ἀφάντη καὶ τὸν ὑπηρετὴ δταν καὶ οἱ δύο ζετελέσουν τὸ γραφτὸ τους; Ὅταν οἱ Ἀνουνάκι, οἱ κροῦτες, μαζευτοῦν, καὶ ἡ Μαμμετοῦν ἡ μητέρα τῶν πεπορμένων, μαζί ἀποφασίζουν τὴ μοῖρα τῶν ἀνθρώπων. Ζωὴ καὶ θάνατος μοιρά-

ζουν μὰ τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου δὲν ἀποκαλύπτουν».

ΓΡΑΜΜΑ

στὸν Σ.Α. Σκαρτο

Στ' ἀπόσκια τοῦ κόσμου εἶναι ἡ ἄγρια καὶ ὕψηλὴ τύχη. Ἐκεῖ καθὼς περιδιαβαίνει βλέπεις νὰ ξεπετάγονται καθαροὶ οἱ μεγάλες πέτρες, σὰν νὰ γεννοβολᾶνε σκάλεις τὰ βουνὰ καὶ καὶ τῆρας καλλίτερα τὸ φῶς.

Ἄν δεῖς ξάφνου ἕνα κυπαρίσσι νὰ θυμηθεῖς τὴ νόνα μας ἢ ἔκανε ἀπ' τοὺς δικούς μας, ποῦ ἔπραξε καὶ μετὰ κοιμήθηκε, αὐτὴ τὴ φριχτὴ φάρα, λέω, ποῦ ἐλάτνει ἀγιάζει.

Κι ἂν δεῖς ἕνα πουλὶ νὰ πατιέται στὸ δρόμο, μὴν πεις πῶς εἶναι μήνυμα ἀπὸ μὴνι γι' ἔχρῃσαι πνίξει οἱ λογαριασμοὶ καὶ τίποτα δὲν μοῦ ἀνίχει, νὰ πεις καλύτερα πῶς εἶναι ὁ δρόμος ποῦ θὰ πάρουμε

Ἐκεῖ ἀπὸ νὰ θυμηθεῖς τὸ Ντουῖνο καὶ «ποῖός λαιπὸν, ἂν ἔπραξες, θὰ ὀ δὲ κουγε ἀπ' τῶν ἀγγέλων τίς τάξεις»

Τότε θ' ἀκούσεις τοὺς γδούπους ἀπὸ μεγάλους πῆδους μέσα στὰ βουνὰ ποῦ πλησιάζουν.

Μὴν πτοηθεῖς.

Εἶναι ἕνα μικρὸ παλινκαράκι ποῦ φέρει μεγάλα χάλκινα παπούτσι καὶ ἔρχεται γοργὰ νὰ σὲ βρεῖ νὰ σοῦ τ' ἀρπάξει ἄλλα, νὰ σὲ γδούσει.

Καὶ τώρα θ' ἀρχίσεις κουβέντα μὲ τοὺς ἀγγέλους.

Τώρα καὶ πάντα, τώρα καὶ πάντα.

Ἰούνης 1974

Μέσα σὲ εἰσαγωγικά, μεταφορὰ στὸ πρόσωπο τοῦ πρώτου στίχου τῆς ποιήσεως Ἐλεγκίας τοῦ Ντουῖνο τοῦ Ραῖο Μαρία Ρίλκε ὅπως μεταφράσῃ ὁ Χρῆστος Τζαννετάκης, πεθαμένος στὴν νεότητά του.

Ἄγγελος Φάτιος Πασαλιό